

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.
* * *
Rokopisi se ne vračajo.
* * *
List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.
* * *
Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.
* * *
Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.
* * *
Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za **avstro-
ogorske** dežele:
celoletno . . . K 25—
polletno . . . K 12-50
četrletno . . . K 6-30
mesečno . . . K 2-10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28—
za **vse druge de-
žele i. Ameriko** K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglasce (insertate)** se
plačuje od četrstopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna št. stane 10 h.

Štev. 91.

Telefonska številka 65.

Celje, v petek, dne 23. aprila 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Slovenska števna kandi- datura v mestih in trgih.

Ivan Prekoršek.

Da so si Nemci na Spodnjem Šta-
jerskem utrdili in še povečali z zadnjo
deželnozborsko volilno reformo svojo
politično moč, tega danes ne bomo več
razmotrivali in ponavljali — zgodilo
se je, kakor je sklenila in zahtevala
nemška večina.

Predočimo pa si sliko nemške in
slovenske moči v teh takoimenovanih
čisto nemških mestnih in trških sku-
pinah spodnještajerskih, vkolikor nam
jo pokaže statistika zadnjega ljudskega
štetja.

I. Celjska skupina

(Celje, Brežice, Sevnica, Laški trg,
Vojnik, Vitanje, Velenje in Šoštanj) z
dvema kandidatoma je najlepši dokaz,
kako si večina v deželi vstvarja s po-
močjo slovenske posesti povečanje po-
litičnega zastopstva v slovenskem
ozemlju spodnještajerskem.

Razmerje Slovencev in Nemcev
po uradnem ljudskem štetju iz l. 1900
je sledeče:

	Slovencev	Nemcev
1. Celje:	1.450	4.940
2. Brežice:	391	723
3. Sevnica:	752	76
4. Laško:	344	485
5. Vojnik:	371	454
6. Vitanje:	49 (!)	435
7. Velenje:	416	109
8. Šoštanj:	908	179
	4.681	7.401

Skupno torej 4681 Slo-
vencev in 7401 Nemec.

Te številke same po sebi so naj-
lepši dokaz barbarske nemške volilne
geometrije, ki hoče v enem samem vo-
lilnem okraju na ljubo 7401 Nemcem
in nemškutarjem politično, gospo-
darsko in kulturno ubiti 4681
Slovencev! Ni torej samo moralna

dolžnost Slovencev, da nastopa v tej
skupini slovenski kandidat, silijo nas
k temu tudi stvarni razlogi, da se z
vso resnostjo in vstrajnim delom za-
vzamemo tukaj za narodnega kandi-
data in osvetlimo to „čisto nemško po-
sest“, ki temelji na slovenski moči!
Slovenska kandidatura v tem okraju
bodi glasen in mogočen protest tepta-
nega slovenskega obrtništva in me-
ščanstva, da se pokažejo kričeče kri-
vice, s katerimi ubija avstrijska vlada
naš gospodarski in kulturni napredek.
Omenjena častna kandidatura pa bodi
zajedno prvi resni korak v delu za
organizacijo slovenskega življa v na-
vedenih mestih in trgih, prva stopnja
na poti zmage v tem okraju, ki mora
postati naš!

II. Druga „čisto nemška“ spodnještajerska skupina

(Slovenji Gradec, Slov. Bistrica, Maren-
berk, Muta, Vuzenica, Konjice, Št. Lov-
renc nad Mariborom) je sestavljena
tako-le:

	Slovencev	Nemcev
1. Slov. Gradec:	314	820
2. Slov. Bistrica:	493	729
3. Marenberk:	59	971
4. Muta:	121	945
5. Vuzenica:	1.440	245
	(158)	(156)
6. Konjice:	555	715
7. Sv. Lovrenc:	426	777
	3.408	5.202

V tej skupini naj torej
tlačani 3408 politično brez-
pravnih Slovencev 5202 Nem-
cem in pomaga ohranjovati umetno
vstvarjeno in vzdrževano nemštvo.

III. Tretja spodnještajerska „nemška“ skupina

(Ptuj, Ormož, Ljutomer, Rogatec, Št.
Lenart v Slov. gor., Breg pri Ptuj,
Rogaška Slatina) šteje:

	Slovencev	Nemcev
1. Ptuj:	540	2.916
2. Ormož:	227	593
3. Ljutomer:	621	527
4. Rogatec:	164	412
5. Sv. Lenart:	297	306
6. Breg pri Ptuj:	533	573
7. Rogaška Slatina:	29	304
	2.411	5.631

torej skupno 2411 Slovencev
in 5631 Nemcev.

V naštetih treh mestnih in trških
volilnih nemških okrajih je torej po
uradnem ljudskem štetju 10
tisoč 500 Slovencev in 18.234
Nemcev. Na tem torej bazira spodnje-
štajerska nemška politična moč, nemška
posest, katero umetno vzdržuje vlada
in naša malomarnost in lenoba!

V teh postojankah se bo bil in
izvojeval odločilni boj za gospodarsko
in kulturno osamosvojitve slovenstva
na Spodnjem Štajerskem. Dokler ne
izgine iz naše zemlje ta madež, ki je
za ves naš napredek največja ovira,
tako dolgo nam ne pomagajo nobene
pritožbe prav nič, če smo hlapci in
sužnji v gospodarskih in kulturnih
centrih — mestih in trgih — odkoder
zajema organizem vsakega naroda svojo
najboljšo moč. Tega se morajo v polni
meri zavedati slovenski ljudje po trgih
in mestih, da bo slovenska števna
kandidatura častna! Vemo, da ni bo-
doči volilni boj v jezikovno mešanih
trgih in mestih dan slovenske zmage,
biti pa mora to dan, ki nam pokaže,
da je odločilni boj blizu! S tem geslom
in v tem znamenju gremo torej v vseh
treh navedenih skupinah dne 17. maj-
nika v boj za slovenskega števne-
ga kandidata g. dr. Gvidona Serneca v
Celju.

**Zahtevajte „Nar. Dnevnik“
po gostilnah, kavarnah in drugih
javnih lokalih.**

Dopisi.

v Kako je bil dr. Verstov- šek postavljen za kandidata?

„Narodni Dnevnik“ je popolnoma res-
nično poročal, da je na veliki petek
zborovalo v posebni sobi Narodnega
doma v Slov. Gradcu 15 oseb, med temi
6 duhovnikov in 9 podreptnikov, od
vseh pa samo 10 volilcev. — Dodamo
temu poročilu še to, da se je prvotno
mislilo in predlagalo, da se naj postavi
od zbranih mož dr. Verstovšek konečno
in brez vprašanja volilcev za kandidata,
ker je sedaj užaljeni Günther kandi-
dato odklonil. Pa temu načrtu dr.
Korošca in dr. Verstovškaja oporekal
župnik Pečnik, rekoč, da mora kleri-
kalna stranka stopiti na javnem shodu
pred volilce in predlagati dr. Verstov-
škovo kandidato, potem se pa naj
volilci sami odločijo. Župnik Fr. Peč-
nik je povdarjal, da nikakor ne kaže
slepomišiti, kakor je bila to do sedaj
navada klerikalne stranke, ampak da
se mora stranka javno postaviti in
svoja načela in svoje delo javno zago-
varjati. — Nerač se je udal dr. Koro-
šec in sklenjeno je bilo po besedah
Pečnikovih, da se priredi v nedeljo dne
18. aprila veliki volilni shod v Narod-
nem domu v Slov. gradu. —

Shod v Slov. Gradcu so klerikalci
dne 18. aprila tudi v resnici priredili
z namenom, da govori na njem dr. Ver-
stovšek svoj kandidatni govor in da se
da potem njegova kandidatura na gla-
sovanje. — Pa shod se sploh ni mogel
vršiti, ker volilci za Verstovškaja niso
marali. — Možje-volilci od narodne
stranke so hoteli na shodu g. kandi-
datu dr. Verstovškemu potipati žilico ter
ga pobarati o njegovi značajnosti, o
prisegi na triglavansko zastavo, o častni
besedi, o njegovem prekipevačem pri-
jateljstvu za kmečki stan po znanih
njegovih besedah; hoteli so ga tudi
vprašati, kako sodi o delu njihove
„kmečke zveze“, o nagodbi z Ogrsko
in o drugih lumparijah klerikalne stran-
ke. Stvarno so hoteli stališče narodnih
in naprednih slovenskih volilcev in
kmetov g. kandidatu pojasniti.

Pa politika klerikalcev ne prenese
solnčnega žarka. Gospod Pečnik so
prelabo poučeni o klerikalnih grehih
sicer bi nikdar ne bili za „javen“ shod.

LISTEK.

Izlet gospoda Broučka v 15. stoletje.

54

Četki spisal Svatopluk Čech. — Poslovenil
Stanko Svetina. — Dalje

Poleg tega poslopja se je gost
čutil trdnim, z železom obitim vratom,
ki so zapirala ozko ulico. Spremljevalec
ga je pončil, da je to ena izmed šestih
židovskih port, ki čuvajo peščico židov
od vseh strani. Iz daljših Domšikovih
besed je gospod Brouček zvedel, da je
zavzemalo tedanje židovsko mesto
mного skromnejši prostor nego sedaj
in da se je vedno manjšalo, zakaj židi
se niso smeli naseljevati drugje kakor
v svoji četrtini, na drugi strani pa so
prišle marsikdaj židovske hiše v kr-
ščanske roke. Naš junak je pomislil,
kako se je od te dobe vse spremenilo:
židovsko mesto se je širilo, trdna vrata
so se spreminjala v same žice, slednjič
je predrlo židovstvo tudi to lahko sito
in Janko od zvona bi se začudil, ko

bi prišel v moderno Prago, zakaj opazil
bi bil hebrejska obličja v oknih naj-
krasnejših hiš v glavnih ulicah in v
vsaki drugi prodajalni po celem mestu!

Oba naša potnika sta popotovala
dalje po stari Pragi, vendar meni ni
mogoče zasledovati njune zanimive
poti, ker tako bi zrastle moja knjiga,
kar bi pa ne bilo ljubo založniku in
morda tudi bralcem. Kdor bi si hotel
v duhu vstvariti sam tak sprehod, naj
vzame v roko Tomkovo zgodovino Prage
in njegove temelje opisa stare Prage,
ako ti ne bode žal študij, ki dajo
mного dela in ako pokličeš na pomoč
čarodejsko fantazijo, vstane pred teboj
iz petstoletnega groba cela davna Praga,
ulica za ulico, hiša za hišo, v svoji
polni srednjeveški slikovitosti, v svoji
starinski raznovrstnosti in pestrosti,
s svojim čilim trgovskim gibanjem, s
černimi pokopališči okoli nešteti-
cerkev in cerkvic, od katerih so mnoge
že izginile, marsikaka prvotna, pristna
krasota je bila vsled neokusa poznejših
vekov popravljena in mnogi, zapuščeni
ostanki večnolepe gotike, morajo služiti

za skladišče trgovcem in starinarjem
za njih brloge.

Tu omenimo samo, da sta naša
potovalca po daljšem kolovratenju
prišla na križišče ulic, izmed katerih
je ena zagrajena z verigo, spomnila
gospoda Broučka na njegov nočni do-
godek. Spremljevalec mu je razjas-
njeval, da so dali vojskinci poglavarji
mnoge ulice prepeti z verigami in hloidi,
da bi zadrževali sovražnike, ako bi
udrli v mesto. Proti koncu maja se je
priklopil kraljevim del češkega plem-
stva, ki je vzel s seboj sekire, da bi
presekali potem one verige; toda Žižka
jih je porazil pri Ovencu in je med
drugim plenom pobral tudi sekire.

Ko sta prehodila to ulico, ki se
je tedaj kakor sedaj imenovala Dolga,
sta stopala naša potovalca proti severu
po Lončarski ulici, kakor jo je ime-
noval Janko od zvona; gospod Brouček
pa je spoznal, po njeni legi sedanjo
Kozjo ulico.

Naš junak je prekladal do sedaj
sulico iz rame na ramo, sedaj sta ga
boleli že obe, nosil jo je pokoncu in

se je pri hoji opiral na njo kakor na
palico, čeprav je bila ta palica zelo
nepripravna. Pri tem je vpraševal na
tihem vse razumne ljudi, ali ni največji
nesmisel, truditi se za prazen nič s
takim jamborom, in je tolkel z dolnim
koncem svoje preklje nejevoljno ob
razdrapani tlak. Ker ni pazil na tla, je
naenkrat udaril z drevescem v sredo
prostrane kaluže, da je brizgnilo na
vse strani in mu temeljito poškopilo
plašč in nogavice, prav tako kakor se
mu je zgodilo ponoči.

Prav nič mu ni bilo žal za izpo-
sujeno obleko, vendar ni mogel po-
tlačiti glasno nevoljo nad nečednimi
ulicami, ki so se mu zdele pri belem
dnevu še slabše kakor pri ponočnem
njegovem kolovratenju. Po ulici so bili
jarki, do katerih so vodili manjši jarki
od hiš, povsod je bilo mnogo starega
in svežega blata, smetij, črepinj, ku-
hinjskih odpadkov in še druge nesnage.
Interpeliral je zato na Janka od zvona.
Toda staročeški meščan je le skomiznil
z ramo.

Dalje prih.

Morali bi vedeti g. Pečnik, da klerikalna stranka ni stranka pravičnosti, ni zastopnica ljudskih koristij, ampak stranka, ki dela kmečkim koristim baš nasprotujočo politiko ter ne prenese kritike. — Klerikalci so na javnem shodu nar. stranke dne 12. apr. imeli popolno prostost govora, celo **pozvalo** se jih je, med njimi njihovega vodjo župnika Pečnika, naj stvarno razložijo stališče kmečke zveze. — Na svojem shodu pa klerikalci pristajam nar. stranke in svobodnim in samostojnim volilcem in kmetom niso hoteli dati besede, ker so se bali, da bi govorniki nar. stranke njihovih volilcev prepričanje(?) in mišljenje malo omajali ter zvezarjem marsikaj razjasnili, kar jim vodje dosledno prikrivajo, g. Mlakar, ki straši sedaj po slov. graškem okraju, je bahato izjavil, da ne da nikomur od naših besede. — Stem so se Pečnik, dr. Verstovšek in drugi strinjali, posebno še dr. Verstovšek, ki se je bal, da bi ga klerikalni kmetje vsled razkritij naših pristašev sami ne napodili. — Zato naši zborovanja niso pripustili, ker se jim ni hotelo dati besede. In shod se ni mogel vršiti. Neresnica je, ako pravijo sedaj klerikalci v „Straži“ in čednem „Slovcu“, da se je o kandidaturi dr. Verstovška glasovalo. Do glasovanja sploh ni prišlo in dr. Verstovšek ostane še vedno kandidat 6 duhovnikov in 9 njihovih kimovcev.

G. Pečniku pa polagamo na srce, da naj sledi vzgledu dr. Verstovška. Ta je prestopil od naprednjakov k klerikalcem, on pa naj prestopi k narodni stranki. V tej se mu izpolni želja po javnih shodih, kjer vsak dobi besedo, najsi bo klerikalec, ali naprednjak, kjer ima vsak pristop. Dokler bo klerikalec, pa bodo ostali zanj večji javni shodi samo sanje.

(Glede Mlakarja je treba pripomniti, da naj raje doma gleda na svojo kmetijo, kakor da lazi po volilnih shodih, ki ga nič ne brigajo. On že ve, zakaj ga klerikalci nočejo za kandidata! Naj gleda, da bo najprej njemu dobro šlo, potem šele naj gre slovenjgraških kmetov učiti gospodarstva!)

Politična kronika.

a **Pravni odsek parlamenta** se snide 27. t. m. Na dnevnem redu stoji načrt o novem zakonu o elektriciteti.

a **Jezikovno vprašanje v Dalmaciji** je končno rešeno. Dosežen je kompromis med hrvatsko-srbskimi in italijanskimi poslanci v tem smislu, da bode v bodoče v vseh državnih uradih hrvaščina notranji in vnanji uradni jezik, dovoljeno je pa italijanske vloge tudi italijanski reševati. V šestnajstih mestih in trgih smejo biti nadpisi nad c. kr. uradi hrvatski in italijanski, drugod bodo samo hrvatski. Besedilo zapisnika o tem sporazumljenju bode v današnji seji definitivno določeno ter bode zapisnik podpisan. Nove jezikovne določbe za Dalmacijo bode vlada naredbenim potom objavila. V tej določbi tiči slabost te poravnave, kajti naredba ni zakon in jo že prihodnja vlada lahko zopet razveljavi.

a **Bančna pogajanja** so bila včeraj zaključena. Avstrijska vlada je končno definitivno izjavila, da je ogrski predlog o vstanovitvi dveh karteliranih bank za Avstrijo nesprejemljiv. O tem je bil sestavljen zapisnik. Avstrijska vlada bode stavila ogrski vladi predlog, naj se začne nova pogajanja na temelju skupnosti državne banke. Ogrska vlada je izdala o tem poseben komunik, v katerem trdi, da bi bil načrt kartelnih bank pač izvedljiv, da se je pa razbil samo ob neupogljivosti avstrijske vlade. Kossuth in Apponyi bode jutri cesarju v avdijenci predlagala, naj bi se osnovala popolnoma samostojna banka. Da vladar ne bode tega predloga sprejel, vedo gospodje že naprej, — toda radikalnim volilcem in madžarskim šovinistom treba nasuti nekoliko peska v oči.

a **Ogrska kriza.** Cesar je v avdijenci poveril grofu Andrassyju nalogo, naj dela na to, da koalirane

stranke, še predno gredo definitivno narazen zopet spravi in omogoči še nadaljni obstoj koalicijske vlade. Listi pišejo, da bode to sporazumljenje odvisno od postopanja stranke neodvisnosti; ako bode ta privolila, da se bančno vprašanje odloži, bode nadaljni obstoj koalicijske vlade mogoč, drugače pa ne. Madžarski rodoljubi bodo sedaj med seboj konkurirali, kedo prevzame Wekerlovo nasledstvo za manjšo ceno. Vsi bi radi ostali pri jasnih — za vse pa ne bo prostora, zato se bode vnel hud boj med dose-danjimi zavezniki.

a **Pri dopolnilnih volitvah v Pragi** pride do ožje volitve med Mladočehom prof. Metelko in češkim radikalcem dr. Zdrahalom. Bilo je vsega skupaj pet kandidatov. Po razglasitvi tega volilnega rezultata je prišlo do izgre-dov med pristaši raznih strank.

Prevrat na Turškem.

b **Konec Abdul Hamidove slave.** Kmalu ne bo ne sultan vseh Osmanov ne kalif več. Mladoturška armada čedalje tesnejše obkroža turško prestolnico, iz katere bo končno in definitivno pregnala stari režim ter postavila na njegovo mesto ustavno vlado. Ni nade, da bi prišlo med Abdul-Hamidom in Mladoturki do kompromisa in da bi ta še nadalje ostal na prestolu. Mladoturki vstrajajo na tem, da mora Abdul Hamid vsekako odstopiti, na njegovo mesto pride njegov 64 letni brat Rešad efendi.

b **Mladoturki in Rešad efendi.** Nek zaupnik Mladoturkov je dejal: „Naše razmerje k Rešad efendiju najboljše karakteriziram z besedami: Sprejememo ga pač. Mi ga niti ne ljubimo, niti sovražimo, ne pričakujemo ničesar od njega in se tudi ne nadjamo nič slabega od njega. On je najstarejši princ in po domačem zakonu vladarske hiše določen za naslednika. Ta zakon bomo rešpektirali, ker ne maramo izzivati po nepotrebnem viharjev v državi, katero preveč ljubimo. Vemo, da je odgojen, kakor vsi cesarski principi in da se mu niti ne sanja o tem, kar se godi zunaj njegove ječe, palače imenovane. Vemo le, da zna pisati in to je dovolj, ker mu kot sultanu ni drugega treba, ko da podpiše svoje ime na dekrete, katere mu bodo ministri predlagali v podpis. Ni nam toliko na tem ležeče, kdo sedi na prestolu, ampak kdo prestol obdaja in kako bode mogoče vstvariti jamstvo za to, da bodo imeli najboljši in najzmožnejši sinovi domovine vedno prost pristop k svojemu padišahu. Rešad efendi je mirne, da rečem zaspane narave. Naj tudi kot sultan dalje spi, Osmanski narod ima dovolj skušenih čuvajev, ki bodo bdeli nad prostostjo in napredkom naroda“. Tako mislijo Mladoturki o bodočem sultanu in njegovem vladarskem delu. Vladarja ne potrebujejo, ker se bodo sami vladali, dovolj je, da imajo sultana, ki bo tiho „kraljeval“.

a **V S. Stefanu** se je že zbralo 100 poslancev, pozvani so vsi tu sem na posvetovanje. Tudi poveljnik mornarice Rustem je prišel v mladoturški tabor ter je izjavil, da je cela vojna mornarica Mladoturkom verna.

a **Nova zaprisega spuntanih čet.** Carigrabski korni poveljnik in šaik ul islam sta carigrabske čete na novo zaprisegla. Nova prisega zahteva od vojakov zvestobo svojim poveljnikom, obljubo, da se ne bodo mešali v politična vprašanja ter da ostanejo zvesti ustavi.

a **Časopisje je presedlalo.** Vsi oni listi, ki so še pred par dnevi proslavljali sultana, vojaške puntarje, hujska-joče duhovnike, softe in uleme, naenkrat proslavljajo bližajočo se mlado-turško armado.

a **Mladoturške zahteve.** Mladoturki zahtevajo, da mora Abdul Hamid vsekako odstopiti. Ako se tej zahtevi do-brovoljno podvrže, sme na to računati, da bodo Mladoturki lepo ravnali z njim in se mu ni bati za življenje. Odsto-piti pa mora, ker ako bi še nadalje ostal na prestolu, bi bilo to pogubno za celo državo. Glavne zahteve Mlado-turkov obsegajo te-le točke: 1. Abdi-kacija Abdul Hamida, 2. kaznovanje reakcionarskih hujskačev in voditeljev, 3. obsodba na smrt vseh upornih ule-mov (bogoslavcev), 4. premestitev cari-grajske garnizije.

a **Samostojnost Bolgarije** je ofici-jelno priznana. Rusija, Srbija in Fran-cija so kralju Ferdinandu čestitale na samostojnosti in na priznanju kralje-vega naslova vladarju.

Dnevna kronika.

b **V Zagrebu** prično v najkrajšem času graditi električno cestno železnico.

b **Ponemčevanje Poljske.** Hakatisti in z njimi v zvezi nemška vlada so z vso silo na delu. Pruski fiskus je kupil graščinsko posestvo Grunwald, kjer so bili l. 1410. nemški vitezi od Poljakov strahovito poraženi. — Na Poznanjskem so prišla te dni, kakor poroča „Dzien-nik Berlinski“, tri poljska veleposestva (Zolce, Goračice in Radomice) v nemške roke. Nemška kolonizacijska družba je lansko leto naselila v Poznanju čez 10.000 nemških kolonistov.

b **Nezaupnico** so izrekli njegovi volilci poslancu baronu Pražaku v Ogr-ski Ostrovi, ker je posredoval pri pro-daji vranoviške tovarne za sladkor Nemcem in ga pozvali, naj takoj od-loži mandat.

b **Južna železnica za podržavljenje.** V očigled dejstvu, da ima Južna že-leznica leto za letom velike izgube, po-sebno po izpopolnitvi železniških prog na juž države, se je končno prepričalo vodstvo Južne železnice samo, da je edino možni izhod podržavljenje. Zato je bil že pred 3 tedni predsednik Južne železnice baron Chlumecky pri finanč-nem ministru, da se prično v najkraj-šem času tozadevna pogajanja. Čuje se, da se prično pogajanja že meseca maja. Od mnogih strani se dvomi nad uspeš-nostjo akcije. — Včeraj je objavila družba J. ž. bilanco za l. 1908. Med tem ko je leta 1907. imela še prebitka 1,297.583 K, je imela v l. 1908. izgube 8,072.622 K.

Štajerske novice.

v **Nedeljski shodi „Nar. stranke“.** Kandidat dr. Karba ima v nedeljo 25. apr. shode v **gornje-grajskem** okraju in sicer: ob 8. uri zj. v Rečici pri g. Čuježu, ob 11. uri dop. pri Sv. Frančišku pri g. Slatinšku, ob pol 3. uri v Bočni pri g. Purnatu, ob 5. uri pop. v Kokar-jih pri g. Goveku. Govoril bode tudi g. dr. Kukovec. — V soboto, jutri, zvečer se vrši pri Goričarju v Mozirju sestanek za trške volilce. Pred-stavi se kandidat dr. V. Kukovec. V **celjskem** okraju se vrše sledeči shodi: V Št. Pavlu pri Preb. ob 8. uri zj. (po rani maši), v Polzeli ob 3. uri pop. Volilni sestanek se vrši tudi v Pernovem. Govorijo gg. drž. posl. Roblek, Lešničar in dr. — V **kozjanskem** okraju se vrše sledeči shodi: po rani maši pri g. Jazbecu v Podsredi, ob 3. pop. pa pri g. Rajmundu Gabronu v Št. Petru pod Sv. gor. Govorita kandidat Ma-lus in dr. Karlovšek. — V **Slo-venjgraškem** okraju v Narodnem domu v Slovenjgradcu ob 8. uri zj. Govorita kandidata Brinar in dr. A. Božič. — V **marnberškem** okraju ob 1. uri pop. v Vuzenici

pri g. A. Mravljaku in v Bistriškem grabnu ob 4. uri pop. pri g. Pri-možiču, po dom. Hubnerju. Govorita kandidata Brinar in dr. A. Božič. — V **šmarskem** okraju ob 3. uri pop. na Tinskem v gostilni na Klingensteinerevem in ob 7. uri zv. v Lembergu pri g. R. Li-pavcu. Govorita g. kand. Berlisg in Spindler. — Volilci, udeležite se povsod v velikem številu shodov, da slišite vaše kandidate.

v **Shod narodne stranke v Sre-dišču.** V sredo zvečer je imel gosp. dr. V. Kukovec v sejni dvorani občinskega zastopa v Središču volilni shod. Udele-žilo se je shoda kljub delavniku izredno veliko število volilcev, ki so z zani-manjem sledili enournemugovoru g. dr. V. Kukovca kot poslanskega kandidata slovenskih trgov. Govorila sta tudi g. župan in podpredsednik narodne stranke Josip Sinko in g. Jakob Zdravec. Sre-dišče šteje 135 volilcev, izmed katerih jih bode 24. maja oddalo najmanj 120 svoje glasove za narodnonaprednega kandidata dr. Kukovca. Za kakega „li-beralnega“ Medveda bode malo bere ali pa — nič. — Savinska dolina — po-snemaj Središče!

v **Shod trških volilcev v Sev-nici** za cenzus-skupino in splošno sku-pino se vrši v nedeljo 25. aprila do-poldne pri Simončiču. Govorita kandi-data dr. Gvido Sernec in Ivan Rebek.

v **Volilni sestanek** se je včeraj zvečer vršil pri Planinšku v Levcu. Sklical ga je delavni žalski okr. odbor stranke. Prišlo je navzlic delavniku in silni utrujenosti lepo število Levčanov in tudi sosedov, da se pouče o dežel-nozbornskih volitvah in svojih kmečkih kandidatih. Predsedoval je g. Kopriva; g. drž. posl. Roblek, burno pozdravljen, je razložil, kako je prišlo do vol. boja in kako so se postavili naši, kako pa duhovniški kandidati. G. Brinar je nato razvil svoj program. Žel je viharo pri-znanje. G. Lešničar je ob velikem pri-trjevanju naslikal dosedanje gospodar-stvo dež. zbora, opisal „delovanje“ tr-doglavega čepurja v dež. zboru in ne-koliko tudi osvetlil glasovitega Benko-viča. Izpregovoril je še gosp. Kopriva nekaj lepih, navdušujočih besed, na kar se je lepo poteklo zborovanje pozno v noči zaključilo.

v **Oznanjevalci miru in ljubezni.** Pišejo nam iz Petrovc: Šel je hlapec iz zavedno napredne hiše v Petrovčah v cerkev, da bi opravil svojo veliko-nočno pobožnost. Mladi, naivni stotnik petrovške črne garde pa mu je dal odvezo samo pod pogojem, da v naj-krajšem času zapusti „grešno liberalno“ hišo, kjer se bero listi „Narodni List“ in „Nar. Dnevnik“, ker drugače bo večno pogubljen. Taka je „ljubezen“ mladih politikujočih kaplanov do nas kmetov: celo spovednice brezvestno izrabljajo, da hujskajo družino proti gospodarjem in nam odganjajo delavce ob času, ko se mi trpini komaj iz dela vidimo. Pa tem tičem bomo že 7. in 17. maja pokazali, da nas ni volja plesati po njihovi godbi!

v **Kandidatura g. Berlisga** bode v oči žetalskega kaplana, znanega Lo-vrenka. S svojim postopanjem v Žeta-lah si bode pridobil malo prijateljev, ga preveč dobro poznamo!

v **Od Sv. Jurija ob J. ž.** nam pi-šejo: Minulo nedeljo sta pri nas čepu-rila Terglav in pasjebičani dr. Benko-vič. Zbralo se je na shodu celih 64 oseb; med govorom jih je 10 odšlo, ker se jim je zdelo preneumno, da bi po-slušali Benkovičevo mešetarjenje. Med zbranimi je bilo 15 nevolilcev in 6 naprednjakov, ki so bili zlasti rado-vedni na daleč znanega Čepurja. Shod je bil tako „zanimiv“, da so mnogi dre-mali. Celo Terglav je med govorom svo-

jega advokata zadremal. Sanjal je menda zopet o suhih klobasah v Gradcu, o svojem političnem portirju in o dijetah, s katerimi bo že sedaj svoje kozolce lepo prezidal in zavaroval pred ognjem. Samo enkrat je plašno pogledal po zbranih zvezarjih, ko je kolega Benkovič prav nepremišljeno trdil, da dosedanji deželni poslanci niso ničesar delali. V prvem hipu je hotel Benkoviča brcniti in ga opozoriti, da je on, Terglavov čepur, enkrat celo slabo prečital en predlog! Benkovič je končno svojo dolgovozno pridigo končal z besedami: če mislite, da bom v deželnem zboru delal čudeže, me nikakor ne volite! „Šlager“ in ničesar izdal; ljudje so se natihoma strinjali z jezičnim dohtarjem, pa samo v tem, da ga ne bodo volili! Ampak Terglav se je postavil! Govoril je, da je čital v nemških časopisih (ime je pozabil omeniti, ker namreč ne zna nemški niti čitati), da se bo lovska postava spremenila. Stopil je z nemškimi poslanci celo v tozadeven dogovor! In tako je klobasaril naprej. Nekateri so se muzali, drugi jezili in le najzvestejši klerikalni backi so ga verno poslušali. Ko je končal, je rekel: „Dajte meni glasove in bodite tako prijazni in volite tudi Piška.“ Kaplan Žgank je na to čepurja hvalil in prosil, naj volijo Terglava, četudi ni ničesar storil. Kmetov pa vse te prošnje niso prav nič ganile; čisto so pozabili „živijo“ upiti. Koncem shoda je predsednik predlagal, naj se Terglavu in Benkoviču zakliče „živijo“; pa odmev je bil kaj slaboten. Volilci niso bili nič kaj zadovoljni; nek posestnik je kar med zborovanjem odšel in se izrazil, da je bil „proklet dugcajtn shod“. Drugi so na shodu godrnjali, pozneje pa s slavnega Terglav-čepurja zbijali prav slanešale. Pravijo, da so mnoge letele tudi na tiste duhovnike, ki so jim postavili za kandidata advokata, ki hoče zaradi slabe pisarne zbežati iz Brežic in v Celju kaj več „profitirati“, in — čepurja, čegar nevednost in prav po znanih viržinkah dišeče „postavljanje“ sta prepričala slednjič tudi najneumnejše, da so šli lažikmečki zvezi na led! Škoda, da ne prideta še enkrat k nam? Potem bi si odbila še zadnje volilce!

v **Nabori v Celju.** Včeraj je bilo pri naborih 160 fantov iz Celjske okolice, Gotovelj, Sv. Lovrenca pri Pr., Sv. Martina v R. dol., Žalca, Frankolovega in Svetine; potrdili so jih 105! To število je letos nenavadno visoko, ker so jih druga leta potrdili po 30, 32, 35 kvečjemu 40. — Da jes jih je bilo na naboru 180, potrdili so jih 120.

v **Gotoveljski fantje.** Pri vojaškem naboru dne 22. tm. jih je bilo o 24 odbranih k vojakom 21. Mi smo mi, kaj ne?

o „**Prezirljivo**“ baje gleda „Nar. stranka“ kmete in delavce, trdi dr. Korošec. Dokaze za to je ostal dolžen. Razumemo zakaj; saj med nami ni ljudi, da bi starce z bikovkami topli, kakor je storil to kaplan Luskar v Št. Ilju v volilnem boju l. 1907!

v **Deželnozb. volilci v Ptuj.** V cenzus-skupini je 289, v splošni pa 390 volilcev.

o **Iz Podsrede.** Tukaj kroži vest, da nas župnik gosp. Vavpotič baje v kratkem namerava zapustiti in se nekam na Pohorje preseliti. Vsestransko se ugiblje, kaj ga je k temu koraku napotilo. Nekateri trde, da je užaljen, ker so se pri občinski volitvi vse njegove nakane izjalovile in so zvezarji propadli, drugi so pa zopet mnenja, da ga silno boli, da mu je nekdo, od katerega je g. Vavpotič „Tagespošto“ brezplačno dobival ter iz njenih podlistkov snov za svoje nedeljske pridige črpal — to uslugo odpovedal. — Nameravani odhod g. Vavpotiča ni nikogar iz ravnotežja spravil, izvzemši

par njegovih zvezanih mamelukov in nekaterih „bravcev“ Slov. Gospodarja.

v **Pasji zapor** je odpravljen v celjski okolici.

v **Hochenburger na delu.** Razen cele kopice graških Nemcev, ki jih je zadnje dni poklical Hochenburger v pravosodno ministerstvo, je sedaj tudi višjesodni svetnik Pewetz pozvan knajvišjemu sodišču. Gosp. Pewetz vojniški rojak — si je to zaslužil s svojim strastnim nemškutarstvom, s katerim je podpiral nemške politike. Tako bo imel Hochenburger kmalu celo svojo graško kolonijo okoli sebe, s katero hoče potem paševati v justici. Če bi gosp. Pewetza ženiralo morda njegovo slovensko ime, mu svetujemo, naj sledi svojemu kolegu Kapunu — Gallingerju in naj se prekrsti v — Singerja! — vsaj svet ne bo vedel, koliko renegatov imamo.

v **Požar** je uničil minulo soboto ponoči v Selnici ob Dravi gospodarska poslopja velep. Gornika. Škoda je zelo velika.

v **Nevihito s točo** so imeli minuli torek — letos že tretjič! — pri Sv. Urbanu nad Ptujem.

v **Tečaj za šivanje perila** priredi štaj. obrtnopospeš. urad od 10. do 29. majnika v Gradcu. Pouk se bode vršil vsak dan od 7. do. ure zvečer. Prijave ravnateljstvu.

u **Deželnozb. volilci na Bizelj-skem.** V kmečki skupini je 177, v splošni 400 volilcev. — V zadnjem „Sl. G.“ se g. kaplan nekaj zadirja na shod „Nar. str.“ in — celjske dohtarje. Mislimo, da je bolje, da se pobriga za kozjanskega dohtarja, kateri za Bizeljsko ni s prstom ganil v deželnem zboru! Sicer pa vprašamo g. kaplana Hribarja, zakaj se ni upal k besedi oglašiti? Shod je bil javen, beseda prosta — a gospodu je srce zlezlo v hlače, ker je vedel, da nima pred seboj farovških metelj temveč zavedne in samostojne volilce. Po listih je seveda lažje zabavljati, ker je papir potrpežljiv. No, g. kaplan, nič ne bo izdalo! Vi nas Bizeljance le pustite, ker že vemo, kaj delamo!

u **Semenje** za travnike se je minulo nedeljo delilo v Rogatcu. 110 posestnikov, katerim so ogrci uničili ali poškodovali travnike, je dobilo travno semenje. Vsem se ni moglo dati, ker je bilo semena premalo. Zanimivo je, da so se v to stvar vtaknili Nemci, dr. Korošec pa se za njo ni zanimal. Kaj so duhovniški zvezi take reči mar!

v **Umria** je včeraj pri Sv. Lenartu v Slov. gor. gospa Lujza Fabiani, soproga c. kr. poštarja. G. soprogu naše sožalje!

v **Nova podružnica nemškega „Schulvereina“** se je ustanovila v nedeljo 18. tm. v Pesnici nad Mariborom. Tako se sklepa trden nemški obroč nad Mariborom z delom in prizadevanjem posameznih nemških ljudi v dotičnih krajih, pri nas pa se le toži o težkih razmerah in se še vedno misli, da v jezikovno mešanih in nevarno izpostavljenih krajih ni mesta za podružnice slovenske šolske družbe. Ustanovitve podružnic v takih krajih je v narodnem oziru življensko važnega pomena za naš obstoj!

o **Strele** je ubila pretečeni ponedeljek po poročilu „Str.“ 75 letnega Simona Haringa na Slemenu, ki je na njivi tolkel grude. — Češki agrarni dnevnik „Venkov“ poroča enak slučaj iz zapadnega Češkega; nek 16 letni fant je razmetaval na velikonočni torek po njivi gnoj. Prišla je nenadoma nevihta in strele je na njivi fanta ubila. List pravi, da se naj ljudi povsod opominja, naj ob nevihtah odložijo železno orodje, ako se mude slučajno pod milim nebom.

u **Prvi transporti rezervistov** iz Bosne in Hercegovine v domovino, bodo šli te dni mimo Celja.

d **Slovenski klovn v nemški družbi.** Ko je imel muški Erber povodom odlikovanja s prijateljem Poigherjem slavnosten obed, je prišel v dotično gostilno tudi njegov delavec Praprotnik ter zabaval gospodo s tem, da se je pridušal, da ni Slovenec ter zabavljal v kolikor možno nerazumljivi nemščini čez Slovence. Gospodje so se neki jako dobro zabavali nad izdajico. „Špas“ pač mora biti pri taki priliki. In kaj je boljše tem ljudem, kakor zabavljati čez drugo narodnost!

o **C. kr. stražmojster** — lesni mešetar. Na Muti je vodja ondotne c. kr. orožniške postaje neki stražmojster Lobenwein, ki je doma iz slovenskih Narapelj. Ne vemo, ali gre temu možu tako dobro, da se je poprijel lesne mešetarije. On sklepa kupčije ter daje nadavke posebno za svojega svaka nekoga Cleincicha iz Vuzenice. Po cele ure prebije poleg kot mešetar in to celo v službeni obleki z nasajenim bajonetom. Na tega moža opozarjamo c. kr. okrožno orožniško poveljstvo v Celju, da ga povpraša, koliko mu nese ta mešetarija. Sicer pa bomo govorili drugič jasneje, da se bode slišalo še drugam. Mož naj se drži ene službe, obeh ne bode izpolnjeval dolgo, četudi je na Muti marsikaj mogoče.

Mariborske novice.

a **Iz Maribora.** Podjetni gostilničarji pozor! V Studencih pri Mariboru je skoro vsak mesec na prodaj kaka gostilna. Ni kraja, kjer je slovenske gostilne tako treba kakor v Studencih, kjer živi ogromno slovenskega delavstva, a ni nobene gostilne, kjer bi se lahko slovenska družba nemoteno pogovarjala in shajala. Tukaj se garantira, da bo vsak dober podjetnik izvrstno izhajal. Slovenski gostilničar v Studencih bo združil v svoji hiši vse naše družabno življenje, ki se bo takrat še desetkrat povzdignilo. Slovencev je sedaj v Studencih dobrih 2000 duš, med njimi mnogo Kranjcev.

a **Iz Maribora.** Boj za slovensko šolo v Studencih. Odkar se je oddala prošnja za slovensko ljudsko šolo v Studencih pri Mariboru, poskušajo nemški rogovileži vsa sredstva, da bi splasili in terorizirali one slovenske stariše, ki so zahtevali slovensko ljudsko šolo. Zlasti so se vrgli na slovenske železničarje in železniške delavce, katere psujejo in jih hočejo pripraviti do tega, da bi odstopili od svoje zahteve. Opozarjamo slovenske stariše, da se morajo z vso silo upirati temu počenjanju in da naj naznanijo vsak slučaj slovenskim odvetnikom v Mariboru ali pa uredništvu „Narodnega Dnevnika“, ki bodo skrbeli za to, da se zamašijo usta nemškim agitatorjem proti ustanovitvi slovenske ljudske šole v Studencih. Ne udajmo se!

Kranjske novice.

b **V državni obrtni svet** je za Kranjsko imenovalo ministerstvo gosp. Franchettija, brivca in obč. svetnika v Ljubljani, na predlog trgovske in obrtne zbornice pa g. Fürsagerja, trgovca v Radovljici.

b **Iz poštne službe.** Višji poštni komisar dr. Ivan Slejk, ki je preje nadzoroval poštne in brzojavne urade na Kranjskem, ima zdaj delokrog na Primorskem. Kranjsko se je izročilo v delokrog poštnemu komisarju dr. Anton Zornu.

v „**Slov. plan. društvo**“ je imelo preteklo soboto svoj letni občni zbor v navzočnosti okrog 50 članov. Iz poročil posnemamo, da je imelo društvo

koncem leta 1908. 2709 članov in sicer osrednje društvo 782, 19 podružnic pa 1927. Glavna skrb društva je bilo oskrbovanje in preureditev planinskih koč, katerih obisk od leta do leta raste. Drugo važno delo je bila preureditev „Plan. Vestnika“, ki se je povečal in prinaša tudi ilustracije. Uredništvo je prevzel dr. Jos. Tominšek. Dne 8. sep. 1908. je bila v Ljubljani konferenca slovenskih turistovskih društev, katere so se udeležili Slovenci, Čehi, Rusi in Poljaki. Predsednik je še na koncu svojega poročila omenil veliko nesrečo na Vratih. Stari Aljažev dom je stal 30.000 K in na njem je še bilo 7000 K dolga. Treba bo najmanj 20.000 K za novo stavbo. Odbor se je obrnil na vse strani za podporo. Blagajnik poroča, da je imelo društvo v preteklem l. 69.405'86 K dohodkov in 69.293'64 K izdatkov torej 112'22 K prebitka. Premoženjski izkaz izkazuje 82.168'56 K imetja in 29.792'39 K dolgov, torej čistega imetja 52.264'50 K. Proračun izkazuje prejemkov 22.112'22 K izdatkov pa 38.358'05 K torej primanjkljaja 17.245'83 K. Pri tem proračunu pa niso vračunjeni stroški za novo zgradbo Aljaževega doma. Predsednik otvori na to razstavo planinskih slik. Namen razstave je zbrati res dobre slike naših planinskih pokrajin.

v **Poročil** se je g. med. in phil. dr. Alfred Šerko iz Cerknice z gđcn. Julijo Krajc iz Grahovega. Častitamo!

v **Ustanova za bivše pomorščake.** Pomorsko okrajno poveljstvo razpisuje ustanovi podadmirala barona Wüllersdorf Urbaira po 140 K za 2 pomorščake, ki sta vsled bolezni morala ostaviti službo. Prošnje je vložiti do 1. julija. Podrobnosti se izvedo pri vojaškem uradu v Mestnem domu.

Koroške novice.

a **Nemška nestrpnost.** Občinski zastop v Landskronu je razposlal vsem gostilničarjem sledeče okrožnice: Občinski odbor je v svoji seji dne 22. feor. 1909. sprejel sledeči sklep: Gostilničarjem je zanaprej prepovedano, v svojih gostilniških prostorih ob prošenju, gostijah, plesnih venčkih in drugih zabavnih prireditvah rabiti češke godce za godbo. Gostilničarji, ki ravnajo proti temu sklepu morajo plačati globo 10 K za ubožni fond. Ta sklep je naperjen proti kostenberškim godcem, ki so se priselili iz Češkega, sedaj našli na Koroškem že drugo domovino in ki pri vseh volitvah volijo z Nemci storjen je iz strahu, da bi morda teh par čeških godcev nemško-slovensko Koroško čehiziralo.

Primorske novice.

b **Nemškemu ženskemu liceju** šolskih sester „Notre Dame“ v Gorici je ministerstvo za I. in II. razred podelilo pravico javnosti.

b **Napredno politično društvo** se je osnovalo za cerkljanski okraj na Goriškem.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Občinske volitve v Ljubljani.

b **Ljubljana, 23. aprila.** Pri današnjih dopolnilnih volitvah v občinski svet I. razreda je bilo oddanih 250 glasov. Izvoljeni so kandidatje narodno-napredne stranke Knez, dr. Oražen, Lenček, dr. Švigelj in Roethl. Nasprotniki se sploh niso udeležili. Tokratne občinske volitve so pokazale, da narodno-napredna stranka pridobiva dan za dnevom novih tal. Klerikalce je danes že strah pred bodočnostjo.

Slaba vest kranjske vlade.

a Ljubljana, dne 23. aprila. Vlada sklicuje v Ljubljano orožništvo. Do danes jih je tukaj že krog 60. Vlada se boji demonstracij ob priliki dovršenja sodne razprave proti snemalcem napisnih desk ob priliki septemberskih dogodkov. Konca razprave je pričakovati šele začetkom prihodnjega tedna. Nemški trgovci izpovedujejo naravnost nesramno; nekateri se bodo imeli zagovarjati pred sodiščem. Zredili so se od slovenskih grošev — pa pri razpravi niti slovensko nočejo znati.

Odsek za socijalno zavarovanje.

a Dunaj, 23. apr. (Brz. „Nar. Dn.“). Odsek za socijalno zavarovanje je imel danes svojo sejo pod vodstvom predsednika Elderscha v navzočnosti ministra notranjih zadev barona Haerdla. Poročevalec posl. Drexl je imel daljši referat. Kot prvi govornik se je oglašil k besedi predsednik Eldersch.

Jezikovno vprašanje v Dalmaciji rešeno.

a Dunaj, 23. apr. (Brz. „Nar. Dn.“). Dalmatinsko jezikovno vprašanje je popolnoma rešeno. Med ministerskim predsednikom baronom Bienertom in dalmatinskimi poslanci je prišlo do sledečega dogovora: Zunanji uradni jezik je krvaščina razun v mestih Zadru, Splitsu, Šibeniku, Dubrovniku, Kotoru in nekaterih manjših mestih in trgih ob pomorskem obrežju. Tukaj bodo uradne razglasitve in uradni obrazci v obeh deželnih jezikih. Notranji jezik je tudi hrvaščina, ravno tako uradni jezik pri pošti, kjer je bil dosedaj italjanski v navadi.

Ogrska ministerska kriza.

a Budimpešta, 23. aprila. (Brz. „Nar. Dn.“). „Budapesti Hirlap“ poroča, da se člani ogrske vlade trudijo da najdejo kako podlago, kako bi se položaj razjasnil in ostala sedanja koalicija na krmilu.

Preganjanje češkega duhovnika.

Praga, 23. apr. (Brz. „Nar. Dn.“). „Union“ piše, da danes nastopi svojo cerkveno kazen češki duhovnik Březina, v katero je bil obsojen, ker je v Hohenau na Nižjem Avstrijskem delil med češko prebivalstvo češke časnike in češke knjige. Češko prebivalstvo v Hohenau je razburjeno vsled te kazni in zahteva, da se Březino pusti na svojem mestu, drugače da hoče prestopiti k protestantizmu.

Bivši minister Jorkasch umrl.

Dunaj, 23. aprila (Brz. „Nar. D.“). Sekcijski šef in bivši vodja finančnega ministerstva Jorkasch-Koch je danes zjutraj ob 3. uri umrl.

Homatije na Turškem.

Carigrad, 23. apr. (Brz. „N. Dn.“). Tukaj krožijo vesti, da se je v večerajšnjem zborovanju v San Stefano izreklo 150 poslancev za sultanov odstop.

London, 23. apr. (Brz. „Nar. Dn.“). „Daily News“ ve poročati, da so se preganjanja kristjanov tudi že začela v Cezareji, Aleksandriji in Damasku.

Berolin, 23. apr. (Brz. „Nar. D.“). „Lokalanzeiger“ poroča iz Soluna, da je dospelo iz Carigrada v Solun 400 beguncev, med temi tudi sin prejšnjega velikega vezirja Kiamilpaše. Vsi begunci so zelo potrti in pravijo, da je položaj v Carigradu strašen. Vsaka ladja je prenapolnjena z begunci.

d Berolin, 23. aprila. (Brz. „Nar. Dn.“). „Lokalanzeiger“ poroča iz Carigrada, da vse zelo napeto pričakuje jutrišnjega selamlaka. Slošno se sodi, da je odločitev blizu. Sultan je baje obolel, in zdravniki so v velikih skrbih.

d Pariz, 23. aprila. (Brz. „N. Dn.“). „Newjork Herald“ piše, da se o sultanu radi tega govori, da je duševno bolan, da se ga bo potem lažje proglasilo umobolnim in odstavilo. Francoski listi že računajo s tem, da bo sultan kmalu odstavljen in sultanom proklamiran Rešad efendi. Pričakuje se, da bodo mladoturške čete prihodnji teden korakale v Carigrad in da pridejo potem vstaši pred zasluženno kazen.

Veleizdajski proces v Zagrebu.

V sredo triintrideseti dan.

Nadaljuje se zaslišanje

Danila Podunavca.

Drž. pravd. stavlja na obtoženca razna vprašanja, a obt. ne odgovarja. Slede razna vprašanja zagovornikov. Glede snovanja srbskih in hrvatskih sokolskih društev pravi obtoženi, da so baš frankovci odbili vsako skupno delo s Srbi v sokolskih društvih.

Sedeminštirideseti obtoženec

Gjorgje Jagnjić,

trgovec v Pakracu. Po generalijah preide predsednik na vprašanja o organizaciji srbske samostalne stranke, o njenih sestankih, o pesmih o kralju Petru, o njegovih slikah. Predočuje mu izpovedbe prič, kako se srbstvo po izvedenju organizacije srbske samostalne stranke intenzivno širi. Navaja dalje trditve obtožnice glede bojkota Hrvatov od strani Srbov, o srbski zastavi in drugih srbskih institucijah.

Obt. zanika vse trditve obtožnice. Tudi, da so vse to le laži, ki jih širijo frankovci.

O „Slav. Jugu“ ne ve nič. Na vprašanja drž. pravdnika ne odgovarja. Slede vprašanja zagovornikov. Obt. obširno razklada delo srbske samostalne stranke, ki je patrijotsko. On se je pridružil in se boril za njo z zakonitimi in dopuščenimi sredstvi. Hoče se tudi še nadalje z vsemi sredstvi boriti za slovo Hrvatov in Srbov in za spas tlačene domovine Hrvatske.

Oseminštirideseti obtoženec

Stevio Zukanović,

gostilničar v Pakracu.

Včeraj: štirintrideseti dan.

Zaslišanje 49. obtoženca

Sime Vuksana

ni nudilo nobene zanimivosti.

Petdeseti obtoženec

Kosta Dragosavac,

ljudski učitelj v Kusonji.

Obt. pravi, da ni član nobene stranke, in da mu tudi o kakih pojavih, pa tudi o gibanju strank ni nič znano.

Na koncu pravi obtoženec, da je preiskovalni sodnik dr. Košutić ob priliki zaslišanja imenoval kralja Petra lopova.

Obt. Podunavac: To je pač neugodni pojav!

Predsednik ga pošlje v zadnjo klop.

Slede vprašanja zagovornikov.

Eden in petdeseti obtoženec

Dositije Kutuzov,

administrator župnije v Stari Gradiški.

Obt. je pristaš srbske radikalne stranke. Kakih veleizdajskih pojavov ni opazil. Pravi, da radikali ne morejo s samostalci skupno delati v nobenem oziru, ker je med njimi prepad, ki se kaže tudi na zatožni klopi, kjer samostalci imenujejo radikale „srbske frankovce“. Pripoveduje, kako se je l. 1875. spoznal s kraljem Petrom v Pakracu, kjer je ta roval proti dinastiji Obrenovićev, katerih pristaš je bil obt. od mladosti.

Odločno zanika, da bi bil v cerkvenih propovedih govoril o politiki, ter povdarja, da je protektor srbske pravoslavne cerkve sam cesar Franc Josip I.

Slede vprašanja braniteljev.

Obrambni vestnik.

a Družbi sv. Cirila in Metoda so darovali: g. dr. Anton Brumen, odvetnik v Ptuj kot poravnava v kaz. zadevi J. P. proti g. K. G. v znesku 20 K; dr. Tomaž Horvat, odvetnik v Ptuj, iz razprave M. proti P. 10 K ter isti z neke druge kazenske poravnave 10 K. Iskrena zahvala! Slovenski odvetniki in notarji, spominjajte se ob enakih ali sličnih prilikah družbe sv. Cirila in Metoda.

d Podružnice družbe sv. Cirila in Metoda, pozor! Vsaka podružnica skliči, ako še tega ni storila, zanesljivo vsaj do konca maja svoj občni zbor, kateri bodi, kjer mogoče, združen s kakim poučnim govorom in z malo veselico družbi v korist. Družbine blagajniške knjige izkazujejo lepe dohodke nekaterih podružnic, tajništvo pa ne dobi izkaza odbora in članov. Prosimo!

Tržne cene.

22. aprila.

Kava v Hamburgu: Santos Good Average za maj 34'75, za september 33'—, za december 31'75, za marec 31'75. Tendence mirna.

Sladkor. Praga: surovi sladkor prompt K 23'75, za oktober — december K 22'45. Tendence stalna. — Vreme lepo.

Budimpešta, 22. apr. Pšenica za april 14'02, pšenica za maj 13'82, pšenica za oktober K 11'78, rž za april K 9'67, rž za oktober K 9'26, oves za april K 8'80, oves za oktober K —, koruza za maj K 7'48, koruza za julij K 7'70, ogrščica za avgust K 14'65. Premet 15.000 met. st.

Budimpešta, 22. aprila. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin., mlade, težke 143 do 144 vin., mlade, srednje 144 do 146 vin., mlade, lahke 145 do 146 vin.; zaloga 23.007 komadov.

Svinjska mast v Budimpešti: 155'—, namizna slanina 134'—.

Dunajska borza za kmetijske pridelke, 22. aprila:

Promet malenkosten; cene se vzdrazale, le v ovsu se znižale za 5—10 v.

Produktitrg. Pariz: moka za tekoči mesec 32'60, moka za prihodnji mesec 32'70, moka za maj — avgust 32'90, moka za sept. — decemb. 31'20, pšenica za tekoči mesec 25'30, pšenica za prihodnji mesec 25'50, pšenica za maj — avgust 25'50, pšenica za sept. — dec. 23'70, rž za tekoči mesec 18'35, rž za prihodnji mesec 18'25, rž za maj — avgust 18'—, rž za sept. — dec. 18'—.

Tendence: moka in pšenica: stalna rž: mirna — Vreme lepo.

Tedenski živinski sejem v Gradcu, 22. aprila: Na sejm se je prignalo 1280 glav (460 volov, 130 bikov, 550 krav i 140 telet.) Cene so bile: Pitani voli 39—42 K (izjemna cena 45 K), napol pitani voli 34—38 K, suhi voli 30—32 K, voli za pitanje 30—35 K; pitane krave 29—33 K, napol pitane krave 24—28 K, suhe krave 16—23 K, biki 30—36 K, mlade krave dojnice (do 4. teleta) 31 do 36 K, starše dojnice 25—30 K, telne krave 25—28 K. (Vse cene so za 50 kg žive teže.) Cene so se zvišale.

Graška borza za kmetijske pridelke: 22. aprila: pšenica 76/77 kg K 14'60—14'75, 78/79 kg K 14'80, 15'—, Tisa 80 kg K 16'—, rž 72/73 kg K 10'50, 10'60, 74/75 kg K 10'70, 10'80, koruza K 10'25—10'50, koruza za mleti K 8'50—8'70, cinquantin K 10'25—10'50, oves K 10'—10'50 nezadacan.

Listnica uredništva.

Pišec: Hvala, smo že prejeli od druge strani.

!!

Kegljišče!

V Skalni kleti je kegljišče zopet otvoreno ter prenovljeno. Kegljalci se vljudno vabijo na mnogobrojen obisk SVOJI K SVOJIM!

!!

Vladimir Fabiani, c. kr. poštar, javim potrjim srcem, da je dne 22. aprila t. l. preminula moja ljubljena, nepozabna soproga,

Lujiza Fabiani.

Pogreb pozemelskih ostankov se vrši v soboto, dne 24. t. m. ob 4. uri popoldne. Sv. maša zadušnica se bode brala dne 26. t. m. ob pol 7. uri zjutraj.

SV. LENART, dne 22. aprila 1909.

Posebna oznanila se ne razpošiljajo.

Št. 380.

Okrajni šolski svet Laško.

Razpis natečaja.

Učiteljica ženskih ročnih del.

Za dekliško šolo v Trbovljah-Vode razpiše se mesto učiteljice ženskih ročnih del s poučno obveznostjo 14 ur na teden skoz celo leto proti letni nagradi po 800 K 80 h.

Pravilno opremljene prošnje se imajo službenim potom vložiti do dne 20. maja 1909 pri krajnem šolskem svetu v Trbovljah.

CELJE, dne 20. aprila 1909.

225 1